

Kazimierz Żygulski

Pięćdziesiąt lat pracy profesora Alfreda Majewskiego

Ochrona Zabytków 37/3 (146), 219

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W latach 1980—1981 na koszt parafii sposobem gospodarczym wymieniono na kościele i klasztorze pokrycie dachowe z ceramicznego na blachę miedzianą oraz założono w obu obiektach nowe rynny i rury spustowe.

Winna Poświętna. Zespół kościoła parafialnego Św. Doroty.

Kościół, wzniesiony w 1690 r., drewniany, orientowany, na planie prostokąta, z nawą szerszą od prezbiterium, od południa i północy dwie zakrystie, prezbiterium zamknięte poligonalnie, ściany konstrukcji wieńcowej, oszalowany, wewnątrz halowe, trójnawowe, ściana zachodnia podzielona gzymsem i lizenami, zwieńczona szczytem o falistym gzymsem.

Dzwonnica, drewniana, konstrukcji wieńcowej, założona na planie kwadratu, o dwóch kondygnacjach, dach namiotowy, zwieńczony kulą z krzyżem.

W roku 1978 na koszt parafii sposobem gospodarczym odnowiono elewację zachodnią kościoła łącznie ze szczytem o falistym gzymsem, wymieniono oszalowanie zewnętrzne obiektu. W roku 1980 wymieniono stolarkę okienną dzwonnicy, podwaliny oraz pokrycie dachu na gont.

Zaręby Kościelne. Zespół poklasztorny reformatów, składający się z kościoła, klasztoru oraz kostnicy. Kościół Imienia Jezusowego, wzniesiony w latach 1765—1775, barokowy, orientowany, tynkowany, na planie prostokąta, z prezbiterium zamkniętym prosto i nawą boczną od północy, podpiwniczony.

Klasztor, wzniesiony w latach 1765—1792, na planie zbliżonym do kwa-

dratu, murowany z cegły, z czworobocznym wirydarzem pośrodku i wąskim dziedzińcem między skrzydłem północnym a kościołem, na przedłużeniu skrzydła wschodniego dwukondygnacyjna oficyna na planie prostokąta. Klasztor dwukondygnacyjny, podpiwniczony.

Od roku 1979 na koszt parafii i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków systemem gospodarczym trwa remont kapitalny zespołu. Dotychczas wykonano w kościele — wymianę konstrukcji dachowej z drewnianej na stalową, konserwację hełmu i sygnaturki, osuszenie kościoła metodą elektroosmozy, wymianę pokrycia dachowego na blachę miedzianą, uzupełnienie tynków wewnętrznych; w klasztorze — częściową wymianę konstrukcji dachowej drewnianej, wprowadzenie instalacji elektrycznej, c.o., wod.-kan. w całości zespołu, osuszenie obiektu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, podbicie fundamentów w skrzydle wschodnim, przystosowanie oficyny do funkcji mieszkalnych, rekonstrukcję odprowadzenia wód z wirydarza i dziedzińca, tynki wewnętrzne, drewniane posadzki. Prace w toku.

Zawady. Zespół kościoła filialnego. Kościół drewniany, wzniesiony w 1757 r., orientowany, trzynawowy, oszalowany, nawa na planie kwadratu, prezbiterium na planie prostokąta do prezbiterium z obu stron dobudowane składziki i zakrystia na planie prostokątów.

Dzwonnica, drewniana, wzniesiona na przełomie XVIII i XIX w., założona na planie kwadratu, konstrukcji zrębowej w 1 kondygnacji szkieletowej, oszalowana, dach na-

10. Zaręby Kościelne, kościół w zespole klasztornym reformatów, 1765—1775 (fot. Cz. Pietraszewski)

miotowy, zwieńczony hełmem zakończonym iglicą z krzyżem.

Na koszt parafii i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w latach 1979—1983 sposobem gospodarczym zespół został zdemontowany, zaimpregnowany materiał, posegregowany i przewieziony do Cibor Kołaczek (gm. Zawady), gdzie wykonano fundamenty i złożono oba obiekty. Trwają prace przy malowaniu wewnątrz.

Witold Lempka

PIĘCDZIESIĄT LAT PRACY PROFESORA ALFREDA MAJEWSKIEGO

W 1983 r. minęło 50 lat pracy prof. dra Alfreda Majewskiego w dziedzinie ochrony i konserwacji polskich zabytków architektury. Z tej okazji Jubilat otrzymał od ministra kultury i sztuki następującej treści list gratulacyjny:

W roku bieżącym mija 50 lat nieustrudzonej pracy Pana Profesora w dziedzinie ochrony i konserwacji wybitnych dzieł zabytkowej architektury w Polsce.

W 1933 roku rozpoczynał Pan odbudowę zamku w Olesku, miejscu urodzenia Jana III Sobieskiego — aby spaść jakby kłamrą swą działalność konserwatorską w 300-tną rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej uroczyste obchodzonej w tym roku

na Wawelu, gdzie od 1951 roku stał Pan na czele Kierownictwa Odnowienia Zamku Królewskiego.

Znamienite dzieła monumentalnej architektury obronnej, takie jak zamek w Zbarażu, Tarnopolu, Pieskowej Skale, Wiśniczu, Niedzicy, Suchej Beskidzkiej, Baranowie, Krzyżtoporze, Niepołomicach, Krasicy czy Czorsztynie — były poddane restauracji i konserwacji dzięki wysokim umiejętnościom i wiedzy Pana Profesora. Doceniając w pełni zasługi Pana na tym polu — Międzynarodowy Instytut Zamków Historycznych przyznał Panu imienny medal „Bene Merito Castellis”.

W czasie piastowania urzędu Gene-

ralnego Konserwatora Zabytków PRL rozwinął Pan akcję zagospodarowania zabytków, która do dzisiaj wydaje owoce, przywracając do dawnej świetności wiele obiektów zabytkowej architektury poprzez nadanie im nowych, społecznych funkcji.

Uznając w pełni wielkie zasługi położone dla ochrony i konserwacji pomników zabytkowej architektury polskiej — pragnę złożyć Panu Profesorowi szczerą i serdeczną gratulację wraz z życzeniami dalszej, owocnej pracy w tej dziedzinie.

(—) Kazimierz Żygułski

4 listopada 1983